

พืชอเนกประสงค์

■ นำเสนอเมื่อ 3 ธ.ค. 2552

พืชอเนกประสงค์

หมายถึง พืชที่ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างทั้งในด้านการบริโภค อุปโภค พิธีกรรม และความเชื่อของกลุ่มชนพื้นบ้าน พืชพื้นบ้านอเนกประสงค์มีมากมาย เช่น

พลวง (Dipterocarpus tuberculatus) ไม้ที่ได้จากการเจาะต้น ไม้ยาแนวไม้ ยาแนวเรือและทำไต้ ไม้ ใช้ทำสิ่งปลูกสร้างในร่ม ทำแจว พาย ครก สาก กระเดื่อง กังหันน้ำ กระเบื้องไม้ ฯลฯ ราก นำมาต้มกินแก้ตับอักเสบ ใบ ใช้เผาไฟแทรกนำไปนึ่งใส่กินแก้บิด และกลายเป็นหมูกเลือด ทางภาคเหนือใช้ใบแก้ที่เรียกว่า "ตองตึง" เย็บเป็นตับใช้มุงหลังคาและทำฝา ไซหอยยาสูบ และหอยของสดแทนใบกล้วย

พะยอม (Shorea roxburghii) ไม้และไม้ ใช้ประโยชน์เช่นเดียวกับพลวง ไม้ใช้ทำเรือซุงและตุ๋นเรือไต้ดี ทนเปรี้ยว เปลือก สักกันบูด มีรสฝาดกินกับพริกแทนหมาก ใช้เป็นยาสมานลำไส้แก้ท้องเดิน ให้นำฝาดไซฟอกหนัง ดอก ใช้ผสมยาแก้ไขและยาหอมแก้ลม บำรุงหัวใจ ดอกอ่อน ไซผัดกับไข่หรือซุบไซทอด

ส้มป่อย (Acacia concinna) ไม้ยืนต้น ใช้เป็นเครื่องปรุงรส ไล่แกงหรืออาหารอื่นเพื่อใหรสเปรี้ยวขึ้น ใบอ่อนต้มคั้นเอาน้ำผสมน้ำผึ้ง กินเป็นยาขับปัสสาวะ ผล ไซบดแล้วต้มนำน้ำมาไซเป็นยาสระผม ซึ่งชนพื้นเมืองเชื่อว่า จะนำไซคอดีมาสูดดมและยังใช้น้ำจากฝักส้มป่อยรดน้ำในพิธีสงกรานต์ของไทย

เสม็ด (Melaleuca cajuputi) เปลือก ทำประทุนเรือกันแดดและฝน หรือใช้มุงหลังคาบ้านชั่วคราว นำเปลือกมาชุปน้ำมันยางมัดทำเป็นไต้ เสม็ด ตัดไฟไต้ดี ใบ กลั่นได้น้ำมันเขียวหรือน้ำมัน เสม็ด ไซทาแก้เคล็ด เมื่อย ปวดบวม และไซเป็นยาฆ่าแมลง ใบและเปลือก ไซฟอกแผลกัลลัดหนอง เพื่อดูดหนองให้แห้ง ไม้ ไซทำพื้นและถ่าน

ที่มา <http://guru.sanook.com/search/%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B8%8A%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B9%83%E0%B8%8A%E0%B9%89%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B9%80%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88>

E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%94%E0%B8%99%E0%B8%

95%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%

B9%89%E0%B8%99%E0%B8%9A%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%99